

Reseberättelse från jubileumsresa hösten 2014

Söndag 28 september i Boxholm

36 förväntansfulla ”vänner” samlades vid ”Ombergsbuss” med P-O Karlsson som chaufför. Vi visste inte vad som skulle hända i Plunge med omnejd, mer än att vi hade ett ungefärligt program för veckan.

Resan ner till Karlshamn gick bra och tidsfördriv under resan var Monicas klurigheter och Karins ledda allsång.

Det hade blåst i Sverige under veckan och vi funderade på om stormen som hade dragit sig österut skulle drabba oss på Östersjön. Det blåste inte alls mycket så överresan gick bra.

Måndag 29 september i Klaipeda och Plunge.

Vår guide på alla resor Ausra mötte oss med stora famnen utanför varuhuset Akropolis i Klaipeda. Vi fick tillfälle att växla pengar och handla i det jättestora köpcentret.

Under bussresan till Plunge berättade Ausra på sitt lugna sätt och med stor kunnighet om trakten vi åkte genom och om Litauen i stort.

Inkvartering på yrkesskolans/Jordbruksskolans elevhem, därefter middag i skolan fina lilla gästmatsal. Vi serverades av duktiga restaurangelever.

Efter middagen besökte vi Cyrulis ungdomshus, där barnen mötte oss viftande med svenska flaggor. Vi slog, oss ner på åskådarbänkarna och barnen uppträdde på basketplanen. Det var hälsningstal, tacktal från båda håll, sång och några flickor spelade upp en ”mimtablå”. Vänner emellan har just nu ett tandprojekt till förmån för tandvård åt mammor till Cyrulis barn. Tre mammor höll tal som tack för att ”de åter tordes le”.

En pratstund med barnen och information om verksamheten av Vanda avslutade dagens besök på vårt kära Cyrulis.

Resten av dagen blev Ausra och Vanda Bendoriene taxichaufförer åt de svenska damerna. Vi besökte nämligen sömmerskorna Gracina, Egidia och Felicia som visade linnekläder m.m. Vi fick även handla av dem.

Medan vi handlade, tog P-O bussen och skjutsade herrarna (och en dam) ut till Raketbasen, några mil utanför Plunge. På kvällen berättade de om ett mycket intressant besök med svensktalande guide, i den f.d. ryska raketbasen med atombestyckade raketer som kunde nå upp till 200 mil västerut. Raketbasen är numera museum.

Tisdag 30 september i Plunge och Kalvarija.

Besök i handduksfabriken. Det var glädjande att se att flera vävar var igång, fler än vid tidigare besök.

Vi drack förmiddagskaffe på ett kafé/bageri som vännerna besökt många gånger tidigare.

På eftermiddagen åkte de flesta till ålderdomshemmet i Kalvarija, några mil nordost om Plunge. Besök på det nya hemmet som ännu inte var inflyttningsklart, där många av vännerna tyckte det verkade sterilt och sjukhuslikt. Trevligare stämning var det på det gamla hemmet, där de gamla ännu bor kvar. De fick gåvor av vänner emellan och man sjöng tillsammans.

Kerstin Johansson och undertecknad stannade i Plunge för ännu ett besök på Cyrulis. Vi hade varit med på barnens sommarläger vid kusten och ville gärna umgås med barnen en stund och visa bilder från sommarveckan i Sventoj. Denna dag var det personalbrist på grund av att en var sjuk och Audrone måste arbeta med månadsrapportering till ministeriet och hade besök av revisorn. Det passade oss bra då vi fick delta i verksamheten. Medan Dahle hjälpte till med läxläsning, förberedde vi mellanmål, spelade spel och kort inne och hoppade rep m.m. utomhus. Vi stannade till barnen gick hem kl.17. Tillsammans med Vanda, som hade varit med på revisionen, åkte vi till Platelai och Marija Striaukienes på hennes turistinriktade gård, vackert belägen vid en sjö. Alla "Vänner" bjöds där på en riktig litauisk middag som den serverades på landsbygden för ca hundra år sedan. Marija bar själv en gammal linnedräkt och stora träskor. Hon berättade om dräktens olika delar, innan vi gick till bords, i en stor sal endast upplyst av levande ljus. Konferenciär vid bordet var hennes dotter Jurgita som lotsade oss genom alla rätter och drycker med hjälp av Ausra som tolk. Karin tackade för oss och Marija tackade sina svenska "systrar" och vänner för varm gemenskap och hjälp framförallt under vävprojektet.

Onsdag 1 oktober i Plunge

Efter frukost åkte vi till Härbärgen för hemlösa och utsatta män, kvinnor och barn. Föreståndare Gintaras tog emot och berättade om verksamheten och visade runt. Det nya från förra besöket var ett litet växthus och för barnen en studsmatta. Gintaras visade också cyklar som kommit från "vännerna" och som nu var reparerade. Helst skulle han vilja utöka verksamheten med cyklarna om det bara funnits lokaler till det. I sommar hade de reparerat utomhus men det var lätt att smådelar och verktyg kom bort på marken.

Halva huset är privatägt och i stort behov av reparation. Nu vill ägaren sälja och Gintaras hoppas att kommunen köper det, så han kan söka EU bidrag till upprustning och inreda den till terapiverksamhet.

Jubileumsfesten onsdagkväll 1 oktober

Vi som var med på denna resa hade i vår vildaste fantasi inte kunnat tänka oss hur stor denna fest skulle bli. Det var en FEST av stora mått. Den hölls i yrkesskolans aula, vid entrén hälsades vi av Vanda och "Vänner emellans" styrelse och alla fick en flaggnål av unga elever, vilka även agerade på scenen under kvällen. Ett 80-tal gäster placerade vid små runda bord, dekorerade med fjärilar och ballonger.

När alla var samlade började ett tre timmars hyllnings-och tacktals program tillägnat "Vänner emellan". Monica Karlsson och Karin Knutsson var uppe på scenen många gånger för att ta emot lovord, blommor och gåvor av personer som representerade de olika hjälpporganisationer som stöttas av "Vänner emellan". En stor överraskning för oss och styrelsen blev ett tackbrev, som överlämnades av en representant från Litauens regering.

Talen varvades med musikframträdande av Plunges duktiga musikelever.

Vanda själv lovordades av både "Vänner emellan" och personer från Plunge, hon kallades för Plunges moder Theresa! Att hon hade sin hand med i mycket av festens arrangemang det förstod vi alla. Som avslutning på scenframträdandet kom det in en jättelik tårta med sprakande bloss.

Då var det dags att äta hundratals små goda och vackra smittor, sallad, kaffe och tårta, uppdukade på stora bord där restaurangelever serverade. Det innebar också lite mingel och vi kunde tala med varandra och med våra Litauiska vänner.

Alla var där!!

Lite efterfest på vårt boende kändes bra. Vi fick prata om vad vi hade varit med om och äta rester från borden.

Torsdag 2 oktober i Plunge, Vezaiciai, Priekulé, Karkle och Klaipeda.

Nu blev det för mycket även för den som skulle skriva dagbok. Det blir ett sammandrag.

På förmiddagen besökte vi handicapskolan och Sociala centret som ligger i samma huskropp.

På handicapskolan gick 75 elever med olika slags problem, en del kom från närområdet och en del bodde kvar under veckan på internatet. Eleverna behövde individuell undervisning och omsorg, därför var det 65 lärare och övrig personal. Rektorn höll information om verksamheten, några lärare visade bilder och finklädde elever höll ett fantastiskt sång och musikframträdande för oss. Mest berörda blev vi av solosången av Vilmante, en flicka som flera vänner känner igen.

På sociala centret som är ett dagcenter för män och kvinnor, fanns ljusa lokaler och mycket terapiverksamhet. Vi handlade fina alster av nöjda tillverkare.

Sista lunchen på yrkesskolan, vi tackade för god mat genom att lämna litas som dricks till de trevliga eleverna.

Ett kort besök i Vezaiciai på en vacker gammal herrgård som var upprustad med hjälp av EU bidrag. Här hade det varit en vävkurs i somras där Vaiva var ledare. Vaiva var själv vävelev för några år sedan då hon fick lära sig väva av Birgitta Karlsson och hennes "Vävkompisar".

I Priekulė fick vi höra mera om Vaivas vävkurs och alla vävstolar från Sverige.

En utställning av de första vävalstren och ett tidningsurklipp som visade att kursen blivit mycket uppmärksammas. Det fanns t.o.m. skolor som hade vävning på schemat, så det finns verkligen en framtid för vävning i Litauen.

Byggnaden vi besökte var också reparerad genom EU projekt. I Litauen är man mycket duktig på att söka pengar genom EU. Det ger pengar, men fodrar mycket frivilligt arbete. Vi var de första gästerna i huset, det var inte ens invigt. Kaffe och kaka smakade bra, det vill säga, kaffet var speciellt, gjort på cikoria tyckte jag någon sa.

Vi fortsatte till en annan lokal där vi fick lyssna till en damkör som sjöng vackert i stämmor, vackra var också de dräkter som de bar. I samma lokal fick vi en lektion om bärnsten och försöka skilja på äkta och oäkta stenar.

Kvinnan som arbetade med bärnsten bjöd oss ut till sin gård i Dreverna några km. därifrån. Där hade hennes dotter kokat fisksoppa över en eld utomhus. Grytan bars inomhus och vi smaka soppa, snaps och bröd. Det fanns bärnstensmycken till försäljning och innan vi åkte därifrån samlades vi i en ring runt elden och i tur och ordning slängde vi bärnstensdamm på elden och önskade oss någon ting medan elden flossade upp av dammet.

I Karkle väntade Ausras mamma Stanislava med kaffe och nybakad äppelkaka och Ausras son Matas hade ställt ut sina nya fototavlor mot husväggen.

De svenska flickorna Fanny och Josefine som vi lärt känna denna vecka hade åkt i förväg till Karkle för att hjälpa Ausras mamma. Tur var väl det för det blev ett kort besök tyvärr. Vi hade mycket att prata om med Ausra och hennes familj, men det började mörkna och vi skulle till färjan i Klaipeda. Ett känslösamt farväl i trädgården och med oss hade vi alla Matas tavlor när P-O vände bussen mot Klaipeda.

Ombord på färjan hade vi kvällssamtal om upplevelserna från resan. Det kändes bra att föra tankarna upp till ytan och delge varandra våra intryck. Vi var alla överens om att vi var ett bra gäng som hade haft mycket trevligt tillsammans. Båten förde oss hem över ett lugnt hav.

Vid pennan Ingegerd Egberth Fornåsa